

**ve(d)imar* < *venimiar*; una variant *llimell(a)* d'Aguilana deu ser alteració d'alguns que hi barregin la *llima*, i *llimar*.

¹ *Dotzèn*, cap. 359, *DAG*. Correspon a la part del *Dotzèn* que es distingeix com «*Regiment de la Cosa pública*», la qual fou publicada amb aquest títol en els *NCL.*, 47.27, amb text quasi idèntic: llegint millor, però, *vinyògols* que *vinyoguells*, *DAG.*: deu haver-hi *vinyoguolls* en el ms., amb la mena de o tan semblant a e que es troba en l'escriptura d'aquest temps; no hi ha altra dada d'una variant o diminutiu en -*ell*, ni cap base etimològica o comparativa per admetre-ho, fora d'això els dos textos coincideixen, sinó que el de *NCL.* hi afegeix «*foliarts*» darrere *goliarts*, que no deu ser més que una diplografia del copista, que anticipa la *f* de *forca*, lligant-la amb el cos del mot *goliarts* repetit; i inverteix *ma-lestrucs* i *de cap a peus*. — ² I p. 612a la dita proverbial: «sa pô guarda sa vinya, que no es *vinyò-vol*». — ³ Ho varia en un sufix -*OBILEM*. *Hasselrot* en el seu treball dialectològic francoprovençal (*Études sur Ollon* ---, p. 77), rebutjat per *Jaberg, VRom.* IV, 171. — ⁴ La proposta d'Aebischer seduí provisionalment *Wartburg*, que afegí uns mots a l'article del *Bloch* admetent la possibilitat del **vinuculus*. Però el mateix *Aebischer* es revela dubtant: «lo he logrado? --- la cabeza me da vueltas --- el etimologista --- intoxicado --- lo que ha logrado no pasa de ser --- un espejismo?». *Wartburg* després es tornà enrere, en una nota de 1958 (*Omagiu lui I. Iordan*, p. 910): sempre amb la mania dels hellenismes massaliens, fabrica un ètimon **ἀμπελόφορος*, que els massiliens haurien canviat en **VINEOPORUS*. La idea degué suggerir-la-hi la glossa «*ἀμπελιούργος: viniculis*» adduïda per *Aebischer*; compost grec de *ἀμπελος* 'cep, vinya' i *ἐργον* 'treball'. Però no sols *AntThomas* havia ja demostrat que no hi podia haver -*P-* etimològica, segons la fonètica occitana (ni cat.) sinó que el monstre ideat per *Wartburg* semànticament seria absurd: «el qui porta un cep».

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS:
vin, tenir bon vi, vi blanc, vi grec (vegeu infra), *vin de magranes, vi pur, vi gastat, vi cuit, vi de most premsat, vi resaigües, vi espès, vi de forment, vi de pomes, vi aiguat, vi ab espècia; vi ab mel, vi vermell, vi daurat, vi novell, vi negre, vi brocàs o procàs, vimbrocàs, vi de canada, vi grec, vinada, vinader, vinater* (vegeu infra), *vinader adj., gerra vinadera, bóta vinadera, cuca vinadera, vinar, vinador, vinari, vinarra, vinarro, vinàs, vinassa, vinassòs, vinassò, envinassar, vinater, vinateria, vinatera, vinejar, viner, vineró, vineria, vinesc, vinet, vinetell, vinós, vinositat, vinot, vinoter, avinar, avinat, avinadar, avinatat, envinar-se, vinaci, vínic, vinat, vinarar, vinolent, vinolència, vini-cola, vnicultura, vnicultor, vniſer, vniſificació, vniſificar, vinblanc, vinblanquer, vinagre, vinagrer, vinagrer-a, vinagrereres, vinagrada, vinagrell, vinagrella, vinagretes, vinagret, vinagreta, a la vinagreta, vinagrós, avinagrar, avinagrat, envinagrar, envinagrat, envina-*

grada, vinya, Vinyoles de Portavella, Vinyoles d'Orís, Vinyola, Vinyeta, Sant Joan de Vinya frescal, Vinyal, La Vinya, Les Vinyes, Els Vinyals, Els Vinyers, Pas-sovinyes, La Vinya de Carrerer, La Vinya Tomasa, La Vinyeta, Roca de la Vinyassa, vinyada, vinyader, vinyater, vinyataire, vinyaire, vinyador, vinyet, el Vinyet, El Vinyet, Es Vinyet, Es Vinyet des Rafal, Es Vinyet de sa Grava, vinyer, Pla del Vinyer, vinyat, vinyal, la vinyals, vinyala, vinyar, Vinyeda, vinyeta, vinyetar, vinyetó, vinyot, Vingrau, eno-, enologia, enològic, endleg, vinyòvol, vindval, vinyògol, vinyogolia, vinyogalia, verema, venema, venímia, venémia, veremar, venemar, venimiar, vrema, veremada, vermar, vermada, vremar, vendímia, vendemnyar, vendemiar, veremador, venemador, veremadora, veremell, vermèll, veremall, veimella, veimar, veimador, vimella, vrimella, guimella, nimella, llimell, llimella.

VIA, del ll. VIA 'cami', 'carretera', 'carrer', 'viatge'.

²⁰ □ 1.ª doc.: *Hom.*

«Aquel qui ix seminar la sua sement e, dementre que semenava, la una sement caðeg prob de la via e fo calzigad' e -ls occls del cel mengèren aquela sement», *Hom.*, 2v22. L'Usatge 73, que porta en el text original llatí el títol «*Stratae et viae publicae*», en la traducció catalana es titula «les strades e les vies públiques són de la poçtat» o sigui de l'Estat, del poder públic; i el text de la traducció catalana, que és del S. XIII diu: «Les strades e les vies públiques, les aygues corrents, e les fons vives e --- e les roques qui són en aquesta terra, són de les postats» (f° 7r^o, *AIEC* I, 294).

Des d'antic apareix en molts usos figurats, en combinacions fraseològiques fixades i en usos quasi gramaticalitzats. *Fer la via de o fer via* a 'dirigir-se cap a un lloc', també *anar la via o tirar la via de*: «lo Rey --- anava la via de Roma, per parlar ab lo Papa», *JoMar-torell*; «lo Emperador dix a sa filla que anàs --- a --- la Duquesa ---. La Princesa --- acompanyada de moltes dones e donzelles féu la via de la cambra de la Duquesa», id. (*Ag.* I, 310; III, 49.2); anàlogament: les naus franceses «veeren les galees d'En Ramon Marquet en mar, qui tiraven les 25 galees, e faeren llur via» o sigui que s'adreçaren cap a les d'En Marquet, *Muntaner* (§ 131, *Casac.* IV, 43); «--- volgueren tirar la via de Hivisa», doc. de 1452 (*BSAL* IX, 33).

«*Fer via*: solvere portum vel oram», *OPou* (*ThPu.*, 73, FRASES DE NAVEGAR), o sigui 'fer vela, partir, d'un port o d'una costa'.¹ *Venir via* a 'en direcció a': «són tres que vénen via a nosaltres», *Verdaguer* (*DAG.*); que així o amb altres verbs de moviment fou propi del llenguatge de Mn. Cinto: «llisquívola s'esquitilla via la nau fugitiva»; «rebatre'ns a l'aygua via l'ponent» (*Colom*, *Inèd.* *Casac.* II; i II, 183.lf.).

Tot plegat es pogué abreujar ometent el verb, ço que dóna a la locució *via a* un paper de prep.; i així en unes afrontacions de la comarca tortosina: «lo qual vedat és del Puig d'En P. Arguayn --- via a la Serra de Na Macipa, entró al camí de Tortosa, e via al mas d'En Berenguer R. e via al Fornaç, e via a la bassa d'En Duc ---» (*El Perelló*, a. 1342).